

Gender en stoppen met roken

Resultaten van de Nederlandse International Tobacco Control (ITC) vragenlijst

Gera Nagelhout, Nikita Poole, Cloé Geboers, Tessa Magnée, Anne Marije Kaag, Floor van den Brand, Bas van den Putte, Hein de Vries, Geoffrey Fong, Marc Willemsen - december 2022

Inleiding

Er is nog weinig bekend over stoppen met roken onder genderdiverse mensen in vergelijking met cis-vrouwen en cis-mannen. We onderzochten verschillen tussen deze drie groepen in mate van tabaksverslaving, intentie om te stoppen met roken, gebruik van stop-ondersteuning, stoppogingen (ooit geprobeerd en aantal) en triggers om na te denken over stoppen met roken.

Begrippen

Sekse: de biologische status van een individu als vrouw, man of intersekse. Sekse wordt toegewezen bij de geboorte op basis van fysieke kenmerken.

Genderidentiteit: hoe iemand zich identificeert, bijvoorbeeld vrouw, man of non-binair.

Genderrollen: de rollen of gedragingen die aangeleerd zijn als passend bij een bepaalde sekse of genderidentiteit.

Genderdivers: individuen wiens genderidentiteit of genderrollen niet congruent zijn met de sekse die ze toegewezen kregen bij hun geboorte.

Cis-vrouwen: individuen die bij hun geboorte de vrouwelijke sekse kregen toegewezen en ook een vrouwelijke genderidentiteit en vrouwelijke genderrollen hebben.

Cis-mannen: individuen die bij hun geboorte de mannelijke sekse kregen toegewezen en ook een mannelijke genderidentiteit en mannelijke genderrollen hebben.

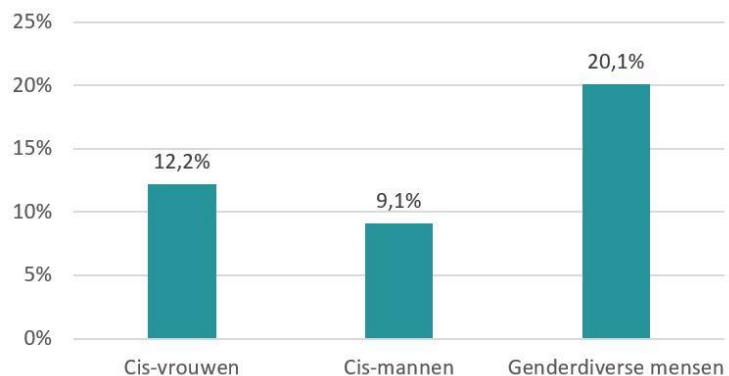
Methode

We namen van september tot en met november 2020 een vragenlijst af onder 670 cis-vrouwen, 897 cis-mannen en 220 genderdiverse mensen die rookten. Alle respondenten waren 18 jaar of ouder, rookten minimaal maandelijks, hadden minimaal 100 sigaretten of shagjes gerookt in hun leven en woonden in Nederland. Deze vragenlijst was onderdeel van het International Tobacco Control (ITC) Policy Evaluation Project en werd afgenomen via het web panel van Kantar Public.

Resultaten

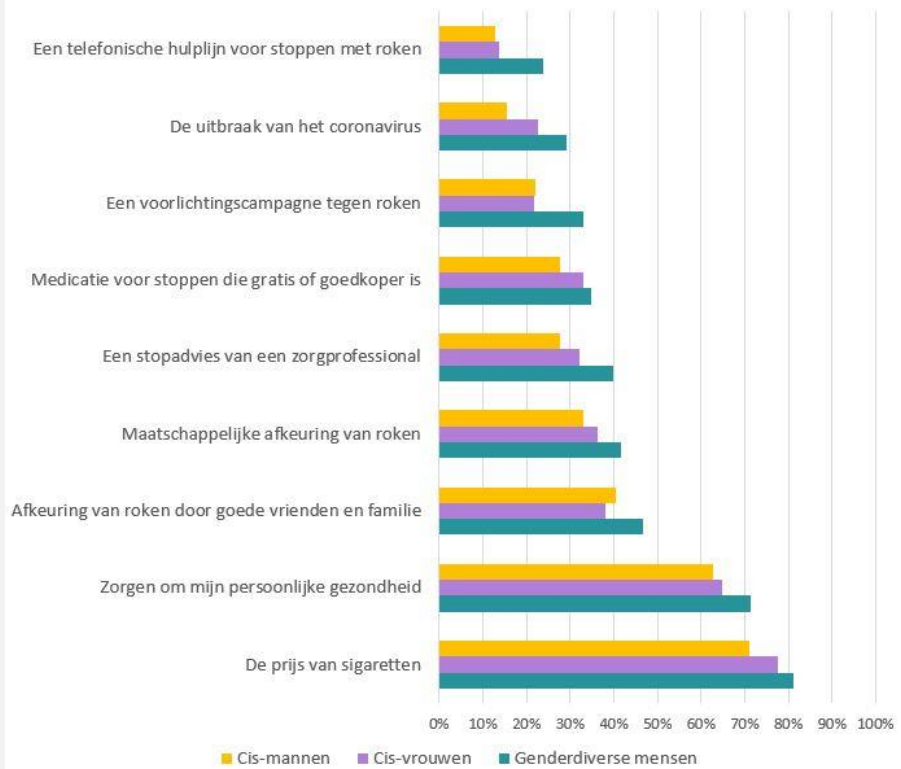
We zagen geen verschillen tussen genderdiverse en cis-mensen in mate van tabaksverslaving, intentie om te stoppen met roken en stoppogingen. Wel gaven genderdiverse mensen vaker aan dat ze in de afgelopen zes maanden stopondersteuning hadden gebruikt. Genderdiverse mensen rapporteerden ook vaker dat ze door allerlei triggers nadachten over stoppen met roken.

Gebruik van stopondersteuning (afg. 6 mnd)

Triggers om na te denken over stoppen met roken (selectie)

Cis-vrouwen vs. cis-mannen

We voerden ook analyses uit met alleen cis-vrouwen en cis-mannen om verschillen tussen deze twee groepen te identificeren. Cis-vrouwen hadden vaker de intentie om te stoppen met roken, hadden vaker stopondersteuning gebruikt in de afgelopen zes maanden en hadden vaker geprobeerd om te stoppen met roken dan cis-mannen. Cis-vrouwen rapporteerden vaker dan cis-mannen dat de prijs van sigaretten een trigger voor hen was om na te denken over stoppen met roken, net als afkeuring van roken door de maatschappij en het coronavirus.

Aanbevelingen

- Het ontwikkelen van speciale stoppen-met-roken-programma's of stoppen-met-roken-campagnes voor genderdiverse mensen kan mogelijk nuttig zijn.
- Programma's of campagnes voor jongere genderdiverse mensen kunnen focussen op de beschikbaarheid van telefonische hulplijnen voor hulp bij stoppen met roken en op hoe vrienden en familie denken over hun rookgedrag.
- Uit ander onderzoek weten we dat individuen uit minderheidsgroepen vaker stressoren als stigmatisering, discriminatie en eenzaamheid ervaren. Zorgprofessionals en stoppen-met-roken-coaches moeten hier alert op zijn.

Meer weten?

Het volledige onderzoek is gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift Nicotine & Tobacco Research. Lees het onderzoek [hier](#).

Neem contact op met Prof. dr. Gera Nagelhout bij vragen over deze studie: gera.nagelhout@maastrichtuniversity.nl

Financiering

Dit onderzoek werd financieel mogelijk gemaakt door ZonMw, Longfonds, Hartstichting, KWF Kankerbestrijding, Trombosesstichting en Diabetesfonds.

